

Повернення лемківського майна – інформація від Об'єднання лемків

Повернення майна, як правило, можуть здійснити люди, які були депортовані на західні землі Польщі або в українську СРР, їх нащадки (спадкоємці) тощо. Необхідно зібрати всі документи, які посвідчують власність землі. Звісно треба теж бути бувшим власником землі, або його чи її спадкоємцем (статус спадкоємця має бути підтверджений рішенням суду або іншим державним документом). Повернення майна є можливим якщо його перехід від бувших власників до державних засобів був здійснений з порушенням закону, особливо якщо не було ідентифікації майна і не були видані окремі рішення для кожного власника (дивіться нижче)

Основним документом який підтверджує право на власність землі є так звані LWN (Liczby Wykazu Hipotecznego) тобто кадастральний реєстр, ведений ще з часів австрійської імперії до половини 20 століття. Евакуаційні листи і інші документи не є добрим доказом, тому що не вміщують точних номерів земельних ділянок і не називають точного розташування ділянок у межах села. Частина переселених брала зі собою копії LWN для своїх ділянок, тому треба їх пошукати в домашньому засобі документів. LWN для цілого села (в тому і поодиноких властителів-господарів) є доступні у Державному Архіві у Ряшеві відділ у місті Сянок.

Для більшості місцевостей були прийняті рішення Президії Повітової Народної Ради (Orzeczenie Prezydium Powiatowej Rady Narodowej), на основі яких майно переселених переходило в засіб державного майна. Рішення Президій Повітової Ради знаходяться у державних архівах Польщі, у державних та урядових вісниках того періоду тощо.

На провадження у питанні лемківського майна найчастіше складаються дві стадії – адміністративна і судова. Адміністративна стадія пропускається якщо:

1. Для даного села не було прийняте рішення Президії Повітової Ради
2. Рішення було прийнято, проте власник землі не був живим в день прийняття рішення
3. Рішення було прийнято, проте прізвище власника землі не знаходиться у рішенні

У вищезгаданих випадках можна відразу вимагати від повітового суду виправлення змісту кадастральних книг.

Якщо адміністративна стадія не пропускається:

а) Адміністративне провадження – його ціль це уневажнення рішення Президії Повітової Ради супроти властителя землі

- якщо ви не є бувшим власником, слід подбати про впорядкування спадкової сфери (нп. провести спадкове провадження ітп.)

- слід знайти прізвище і ім'я своє або свого предка у рішенні Президії Повітової Ради

- слід знайти листу земельних ділянок своїх або свого предка у LWN
- на основі листи земельних ділянок (LWN) геодезист (якому слід заплатити) створює документацію втраченого майна
- тоді можна вимагати від місцевого воєводи уневажнення рішення Президії Повітової Ради супроти вас або вашого предка
- про уневажнення рішення слід повідомити Надлісництво (Nadleśnictwo) або Агенцію Рільничих Нерухомості (Agencja Nieruchomości Rolnych) які зараз є власниками землі
- Надлісництво (Nadleśnictwo) або Агенція Рільничих Нерухомості (Agencja Nieruchomości Rolnych) можуть визнати ваше право на майно (визнати уневажнення рішення воєводою) або вимагати нового провадження – в такому випадку провадження може проводитися знова перед воєводою, після вашої скарги перед міністром рільництва, далі після вашої скарги перед адміністративними судами Польщі. У кожній стадії рішення може бути уневажненим.

- ймовірно строк закінчення адміністративних проваджень збігає 31.12.2019!

б) судове провадження

- якщо маємо уневажене рішення Президії Повітової Ради (тобто успішно завершили адміністративну стадію) слід звернутися до польського районного суду. Суд засуджує виправлення змісту кадастральних книг, в наслідок якого майно повертає до бувшого власника або його нащадків.

Юрист який професійно займається питанням лемківського майна: Павло Сокіл (м. Горлиці)

Paweł Sokół
ul. Świeykowskiego 6/1, 38-300 Gorlice

тел: 18 353 77 18

моб: 605 923 006

e-mail: pawel@kancelariasokol.pl

Підготував на основі матеріалів Об'єднання лемків Григорій Суханич,
gsuchanicz@gmail.com